

Alkohol och sjukskrivning -Försäkringsmedicinskt beslutsstöd

Jan Larsson
25 maj

Bakgrund

- **Regeringsuppdrag
Socialstyrelsen och
Försäkringskassan
nov. 2005**
- **Kvalitetssäkrad,
enhetlig, rättssäker
sjukskrivnings-
process**

Modell

- Övergripande principer

 - Verktyg vård och behandling

 - Individuell bedömning

 - Patientens delaktighet

 - Tidigt engagemang

 - Aktiv åtgärd

 - Bedömning arbetsförmåga

- Specifika rekommendationer

 - Ca 100 motsv. ca 150 diagnoser

Moment i rekommendationerna

- **Behandling och prognos**
- **Konsekvens för funktionstillstånd**
- **Tid för återvunnen funktion samt tid för normal läkning**
- **Bedömning arbetsförmåga**
- **Åtg. vid ej avslutat fall inom rekommenderad tid**

Exempel: Akut Lumbago

- ***Vid fysiskt lätta arbeten*** (få lyft, böjningar, vridningar) kan ***arbetsförmågan vara nedsatt i upp till 1 vecka.***
- ***Vid fysiskt tunga arbeten*** (med lyft, böjningar, vridningar) kan ***arbetsförmågan vara nedsatt i upp till 2 veckor.***

Konsekvenser för patienterna

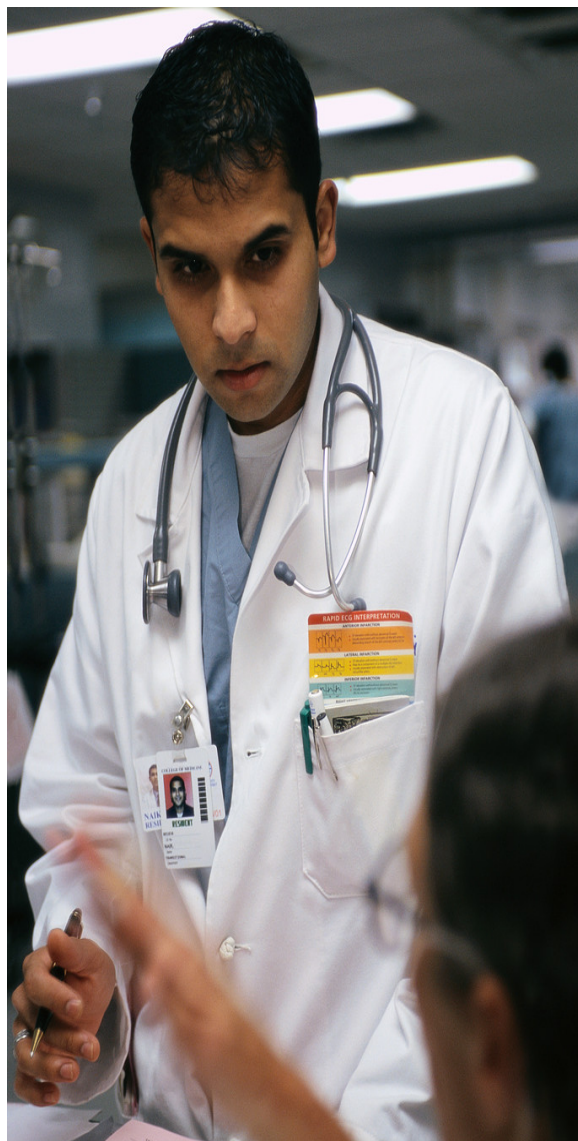

- **Lika behandling**
- **Förutsägbarhet**
- **delaktighet, dialog**
- **ökat engagemang från HoS**
- **Hälsovinster**

Konsekvenser för Hälso- och sjukvården

- **Gemensam referenspunkt**
- **Stöd yngre**
- **Ny kunskap**
- **Minskat gap FK**

Nya rekommendationer 15 juni:

- Skadligt bruk, beroende
- psykotiska sjukdomar
- ADHD
- Obesitaskirurgi
- Bipolär sjukdom
- Reflux
- Körtelfeber
- Regnbågshinneinflammation

Ny rekommendation: Skadligt bruk - Alkoholberoende

- ***Berusing eller akut alkoholintoxikation*** betraktas vid frivilligt intag inte som sjukdom.
- ***Skadligt bruk*** - intag av alkohol eller droger får psykiska, kroppsliga eller sociala konsekvenser,.
- Diagnosen ***alkoholberoende*** baseras på kriterier som toleransökning, abstinenssymtom, kontrollförlust etc.

Funktion

- **Funktionen** sätts vanligen inte ned annat än i samband med drickande (bl.a ångest och nedsatt kognitiv kapacitet.)
- **Långsiktiga komplikationer** är kroppsliga skador och kroniskt nedsatt kognitiv förmåga. Vid kroniskt, långvarigt alkoholberoende tillkommer neurologiska symtom och organskador.
- **Akuta abstinenssymtom** kan sätta ned funktionen i upp till **1 vecka**. Intagets storlek och tidslängd påverkar tiden för återhämtning.
- Kognitiv funktionsnedsättning, nedstämdhet och sömnstörning **efter långvarigt högt alkoholintag** kan kvarstå **i flera veckor och upp till 3 månader** efter etablerad nykterhet.

Arbetsförmåga

- **Skadligt bruk medför i sig inte nedsatt arbetsförmåga.** Arbetsförmågan bedöms utifrån uppkomna skador.
- Vid alkoholberoende kan **abstinenssymtomen** efter en alkoholperiod **nedsätta arbetsförmågan i 1-4 veckor**, beroende på periodens längd och konsumtionsnivå.
- Vid **utdragen abstinens och/eller kroniska alkoholskador** ska arbetsförmågan bedömas utifrån hur dessa tillstånd påverkar funktionen.
- Läkarutlåtande för **förebyggande behandling** utfärdas om behandlingen i sig hindrar närvaro på arbetsplatsen, exempelvis behandlingshem eller intensiv öppenvårdsbehandling

Särskilda överväganden 1

- Vid beroende ska patienten endast sjukskrivas vid samtidig behandling.
- Läkarintyg kan administreras i efterhand då patienten följt överenskommen behandlingsplan. Skälet till att sjukskrivningen administreras retroaktivt bör tydligt framgå i det medicinska underlaget. Där ska även framgå att behandling pågår. Föreskrifter om att undvika alkohol som belastande faktor och om behandlingsinnehåll ökar tydligheten

Särskilda överväganden 2

- Vid **samsjuklighet** ska behandling ske parallellt men funktionen bedömas utifrån respektive tillstånd.
- Sjukskrivning ska endast ske på vårdcentral eller annan vårdenhet som uppfyller **relevanta krav på uppföljning av alkohol- och drogfrihet samt övrig rehabilitering.**
- Om funktionen inte har återställts efter **6 månader** bör behandlingsansvaret övergå till **specialiserad beroendevård.**

Tack!